

ЗАКОН О ЗАНАТСКО-ПРЕДУЗЕТНИЧКОЈ ДЈЕЛАТНОСТИ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, почетак, начини и престанак обављања занатско-предузетничке дјелатности, образовање и оспособљавање предузетника (стицање мајсторског звања), организовање предузетника и вођење регистра предузетника.

Члан 2.

Циљ доношења овог закона је развој и унапређивање предузетништва, заштита старих и умјетничких заната и домаће радиности.

Члан 3.

(1) Забрањује се сваки вид дискриминације, насиља и узнемиравања на основу пола, језика, националне припадности, вјероисповијести, социјалног поријекла, образовања, имовног стања, политичког и другог увјерења у поступцима прописаним овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

Члан 4.

(1) Пословима занатско-предузетничке дјелатности (у даљем тексту: предузетничка дјелатност), у смислу овог закона, сматра се свака привредна дјелатност утврђена важећом класификацијом дјелатности коју физичко лице обавља производњом, прометом и пружањем услуга на тржишту, ради стицања добити и за чије обављање није потребан други облик организовања.

(2) Посебан облик предузетничке дјелатности представља занатска дјелатност која обухвата занатску производњу, пружање занатских услуга, као и старе занате, умјетничке занате и домаћу радиност.

(3) Занатска производња је производња мањих серија производа уз коришћење машина и техничке опреме на начин који нема обиљежја индустријске производње.

(4) Занатске услуге обухватају поправку и одржавање производа, уређаја, објеката, као и вршење личних услуга.

(5) Министар надлежан за индустрију (у даљем тексту: министар), уз претходну сагласност министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност и прибављеног мишљења Занатско-предузетничке коморе Републике Српске, доноси

правилник о дјелатностима које се сматрају занатском производњом и занатским услугама.

(6) Сматра се да предузетник обавља занатску дјелатност ако једну од дјелатности из става 5. овог члана обавља као претежну дјелатност.

Члан 5.

(1) Старим занатима, у смислу овог закона, сматрају се дјелатности израде и дораде предмета претежно ручним радом, под условима и на начин којим се чува и одражава израз традиционалног народног стваралаштва, знања и вјештина.

(2) Умјетничким занатима, у смислу овог закона, сматрају се дјелатности обликовања племенитих материјала, камена, метала, текстила, стакла и других материјала, при чијој изради долази до изражаја лични укус и вјештина произвођача по замисли или нацрту ствараоца или другог лица.

(3) Домаћа радиност, у смислу овог закона, јесте дјелатност израде, дораде и оплемењивања предмета код којих преовладава ручни рад и који имају естетско обиљежје народне умјетности.

(4) Ради очувања традиције, министар доноси правилник којим се прописују дјелатности које се сматрају старим и умјетничким занатима и домаћом радиности, начин њиховог сертификаковања и вођење евиденције о издатим сертификатима.

Члан 6.

(1) Предузетник, у смислу овог закона, јесте физичко лице које обавља предузетничку дјелатност у своје име и за свој рачун ради стицања добити, и као такав уписан је у регистар предузетника.

(2) Предузетник може обављати једну или више дјелатности од којих је једна претежна, ако испуњава услове за њихово обављање.

(3) Предузетничке дјелатности одређују се по шифри и називу дјелатности, а према најнижем хијерархијском нивоу важеће класификације дјелатности.

(4) Претежну дјелатност приликом подношења захтјева за обављање предузетничке дјелатности одређује предузетник.

Члан 7.

(1) Предузетничка дјелатност може се обављати у пословном простору, стамбеном простору или без пословног простора.

(2) Предузетничка дјелатност за коју је потребан пословни простор обавља се у облику радње, радионице, канцеларије, бироа, агенције, студија, пансиона, атељеа, салона, лабораторије и слично.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, предузетник који по правилу послује у пословном простору може обављати дјелатност и ван пословног простора, када је по природи саме дјелатности такво обављање могуће или уобичајено.

(4) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима за чије обављање није потребан пословни простор, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

(5) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима које се могу обављати у стамбеном простору, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за просторно уређење и грађевинарство и министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

Члан 8.

(1) Више физичких лица (ортака) може заједнички обављати предузетничку дјелатност.

(2) Одредбе овог закона које се односе на обављање предузетничке дјелатности примјењују се и на заједничко обављање предузетничке дјелатности, ако није другачије прописано овим законом.

Члан 9.

(1) Предузетник обавља предузетничку дјелатност сопственим средствима рада која одговарају техничкој природи обављања дјелатности.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, предузетник при обављању предузетничке дјелатности може користити средства рада и пословни простор по основу закупа или по другим основама.

Члан 10.

(1) Предузетник може запошљавати раднике.

(2) Међусобна права, обавезе и одговорности предузетника и лица које запошљава уређују се уговором о раду, који се закључује у складу са Законом о раду, колективним уговором и другим прописима којима се уређују радни односи.

(3) Изузетно од става 2. овог члана предузетнику који обавља дјелатност старих и умјетничких заната, односно домаће радиности могу помагати чланови породичног домаћинства без заснивања радног односа, на начин да раде у његовом присуству.

(4) Члановима породичног домаћинства, у смислу овог закона, сматрају се брачни супружник, дјеца и родитељи, усвојеници и усвојиоци, пасторчад и лица која је предузетник дужан да издржава, а која живе у заједничком домаћинству.

Члан 11.

Одредбе закона и других прописа из области радних односа, техничке опремљености, заштите на раду и заштите и унапређивања животне средине, као и други прописани услови који се односе на привредна друштва, примјењују се на обављање предузетничке дјелатности.

Члан 12.

(1) Предузетник је одговоран за законито пословање и за законит рад лица која запошљава.

(2) Предузетник за све обавезе настале у вези са обављањем предузетничке дјелатности одговара цјелокупном својом имовином.

(3) Одговорност за обавезе из става 2. овог члана не престаје брисањем предузетника из регистра предузетника.

Члан 13.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе својим актом одређује распоред почетка и завршетка радног времена за поједине дјелатности.

II ОБАВЉАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

1. Начин обављања предузетничке дјелатности

Члан 14.

Предузетничка дјелатност може се обављати као основно, допунско и додатно занимање.

Члан 15.

(1) Физичко лице које није у радном односу, обавља предузетничку дјелатност као основно занимање.

(2) Физичко лице може обављати предузетничку дјелатност као допунско занимање искључиво личним радом, најдуже до половине седмичног пуног радног времена, под условом да је у радном односу код другог послодавца са пуним радним временом.

(3) Физичко лице које обавља предузетничку дјелатност као допунско занимање мора испуњавати услове прописане овим законом.

(4) Физичко лице које је у радном односу на неким другим пословима или је корисник пензије, може да као додатно занимање региструје и обавља предузетничку дјелатност, ако запосли лице које испуњава услове за обављање тражене дјелатности.

(5) Физичко лице може регистровати сезонско обављање предузетничке дјелатности најдуже на период до шест мјесеци у току једне календарске године.

(6) Министар доноси правилник о предузетничким дјелатностима које се могу обављати сезонски и услове за њихово обављање, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за поједину предузетничку дјелатност.

Члан 16.

(1) Предузетничку дјелатност може заједнички обављати више физичких лица (ортака), а највише десет, о чему се закључује уговор.

(2) Уговор којим се уређују међусобни односи ортака, обавезно садржи: име и презиме и јединствени матични број за сваког ортака, шифру и назив претежне дјелатности и других дјелатности, пословно сједиште, оснивачка улагања и учешће

у расподјели, заступање и представљање, услове и начин за приступање, односно иступање и начин престанка заједничког обављања дјелатности.

(3) Сви ортаци потписују захтјев за издавање рјешења за обављање предузетничке дјелатности, а уз захтјев, осим доказа о испуњености услова прописаних овим законом, прилаже се и уговор из става 2. овог члана.

(4) Ако је за обављање предузетничке дјелатности неопходно задовољити услове у погледу стручне спреме, довољно је да доказ о испуњености услова приложи један од ортака или да запосле лице са одговарајућом стручном спремом.

(5) Заједничко обављање предузетничке дјелатности престаје ако се број ортака сведе на једног.

(6) У случају из става 5. овог члана може се извршити промјена начина обављања дјелатности из заједничког у самостално обављање предузетничке дјелатности, на основу захтјева и уговора о раскиду заједничког обављања дјелатности.

(7) Промјена начина обављања дјелатности могућа је и из самосталног обављања дјелатности у заједничко обављање дјелатности под условима из става 1. овог члана.

(8) Рјешење о промјени начина обављања дјелатности доставља се надлежним органима у складу са чланом 21. став 4. овог закона.

2. Услови за обављање дјелатности

Члан 17.

(1) Предузетник може обављати предузетничку дјелатност ако испуњава сљедеће услове:

а) да је пунољетан,

б) да му правоснажном одлуком надлежног органа није изречена мјера забране обављања те дјелатности,

в) да има општу здравствену способност и посебну здравствену способност ако је то законом прописано за обављање одређених дјелатности,

г) да има одговарајућу стручну спрему или да запосли лице са одговарајућом стручном спремом ако је то посебним законом прописано за обављање одређених дјелатности и

д) да посједује опрему, односно средства рада, кадрове и одговарајући пословни простор, осим ако природа дјелатности то не захтијева.

(2) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити доказ о запосленом раднику, а тај услов се провјерава у инспекцијском прегледу.

Члан 18.

(1) Пословни простор, у смислу овог закона, јесте простор изграђен у складу са урбанистичко-грађевинским прописима, а што утврђује надлежни орган рјешењем о одобрењу за употребу.

(2) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити одобрење за употребу, али се ова чињеница провјерава заједно са утврђивањем постојања услова из члана 17. став 1. тачка д) овог закона.

3. Одобрење за обављање предузетничке дјелатности

Члан 19.

(1) Физичко лице које намјерава да обавља предузетничку дјелатност подноси захтјев надлежном органу јединице локалне самоуправе за послове привреде, на чијем подручју жели имати сједиште.

(2) Правилник о садржају и облику захтјева за обављање, промјене података и престанак обављања предузетничке дјелатности доноси министар.

(3) Уз захтјев се прилажу докази о испуњености услова из члана 17. т. а) до г) овог закона у оригиналу или овјереним копијама.

(4) Зависно од врсте предузетничке дјелатности, посебним прописом може се утврдити обавеза подношења овјерене писане изјаве о испуњености услова у погледу опреме, односно средстава рада, кадрова, одговарајућег пословног простора, као и других услова уз захтјев из става 1. овог члана.

(5) Ако је захтјев непотпун или садржи друге недостатке, односно ако уз захтјев нису приложени потребни докази, надлежни орган јединице локалне самоуправе затражиће од подносиоца захтјева да у року од осам дана отклони недостатке.

(6) Надлежни орган јединице локалне самоуправе обезбиједиће доступност информација о процедури, условима и потребним документима за подношење захтјева за издавање рјешења за обављање предузетничке дјелатности.

Члан 20.

(1) На захтјев страног држављанина, надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси рјешење о одобрењу обављања предузетничке дјелатности ако испуњава услове утврђене у члану 17. овог закона, а може почети са обављањем дјелатности по добијању радне дозволе.

(2) Страни држављанин дужан је да достави овјерену копију радне дозволе органу из става 1. овог члана у року од 30 дана од дана издавања рјешења о обављању предузетничке дјелатности.

Члан 21.

(1) Рјешење којим се предузетнику одобрава обављање дјелатности доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе на основу поднесеног захтјева и приложених доказа у складу са овим законом.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да подносиоцу захтјева изда рјешење о одобрењу обављања дјелатности, најкасније у року од пет радних дана од дана пријема потпуног захтјева.

(3) Рјешење о одобрењу обављања дјелатности обавезно садржи име и презиме, адресу и јединствени матични број предузетника, пословно име и сједиште предузетника, шифру и назив претежне дјелатности и других дјелатности у складу са важећом класификацијом дјелатности.

(4) Након издавања рјешења из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе врши упис предузетника у регистар предузетника.

(5) Рјешење о одобрењу обављања дјелатности доставља се надлежној организационој јединици Пореске управе, надлежном инспекцијском органу и Занатско-предузетничкој комори Републике Српске (у даљем тексту: Комора) у року од пет дана од дана издавања рјешења.

(6) Предузетник може да обавља само оне дјелатности које су наведене у рјешењу о одобрењу обављања дјелатности.

(7) Предузетник је дужан да почне са обављањем дјелатности најкасније у року од 30 дана од дана достављања рјешења из става 1. овог члана.

(8) Испуњеност услова за обављање дјелатности провјерава надлежни инспекцијски орган у року од 45 дана од дана пријема рјешења о одобрењу обављања дјелатности.

(9) Ако је посебним прописом, као услов за обављање одређене предузетничке дјелатности, предвиђено прибављање одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа, предузетник може почети да обавља дјелатност по добијању одобрења, сагласности или другог акта надлежног органа.

(10) За издавање рјешења о одобрењу обављања дјелатности није потребно доставити доказ о посједовању сагласности надлежног органа из става 9. овог члана, а ова чињеница провјерава се у инспекцијском прегледу.

Члан 22.

(1) Ако подносилац захтјева не поступи на начин и у року из члана 19. став 5. овог закона, надлежни орган јединице локалне самоуправе одбациће закључком захтјев за издавање рјешења о одобрењу обављања предузетничке дјелатности.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе одбиће рјешењем захтјев за издавање рјешења о одобрењу обављања предузетничке дјелатности у случају када подносилац захтјева тражи обављање дјелатности коју може обављати искључиво правно лице.

(3) Против аката из ст. 1. и 2. овог члана дозвољена је жалба министарству надлежном за дјелатност на коју се рјешење односи.

Члан 23.

(1) На захтјев физичког лица, које намјерава да почне са обављањем предузетничке дјелатности, а не располаже пословним простором или средствима рада, надлежни орган може издати рјешење о одобравању припремних радњи за обављање предузетничке дјелатности, а најдуже на период до годину дана.

(2) Рјешење из става 1. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе уписује у регистар предузетника.

(3) Прије почетка обављања предузетничке дјелатности лице из става 1. овог члана дужно је да се обрати надлежном органу јединице локалне самоуправе са захтјевом за издавање рјешења из члана 21. став 1. и приложи овјерену писану изјаву из члана 19. став 4. овог закона ако је посебним прописом предвиђено њено подношење.

4. Сједиште и пословно име

Члан 24.

(1) Сједиште предузетника је мјесто у коме предузетник обавља дјелатност.

(2) Ако за обављање дјелатности није потребан пословни простор, сједиштем се сматра мјесто у којем предузетник има пребивалиште.

Члан 25.

(1) Предузетник може промијенити сједиште на подручју јединице локалне самоуправе у којој обавља дјелатност, као и да пренесе сједиште на подручје друге јединице локалне самоуправе.

(2) У случајевима из става 1. овог члана, предузетник подноси захтјев за промјену сједишта и рјешење о обављању дјелатности надлежном органу јединице локалне самоуправе на чијем ће подручју бити ново сједиште.

(3) Надлежни орган јединице локалне самоуправе из става 2. овог члана, у року од пет радних дана од дана пријема захтјева доноси рјешење о промјени сједишта и уписује предузетника у регистар.

(4) Ако је посебним прописом уређено, уз захтјев из става 3. овог члана прилаже се и овјерена писана изјава из члана 19. став 4. овог закона.

(5) Орган који је донио рјешење о промјени сједишта предузетника о томе обавјештава надлежне органе из члана 21. став 5. овог закона, као и орган претходног сједишта, ако је промјена на подручје друге јединице локалне самоуправе, ради брисања предузетника из регистра.

Члан 26.

(1) Пословно име је назив уписан у регистар код надлежног органа јединице локалне самоуправе под којим предузетник обавља дјелатност.

(2) Пословно име предузетника обавезно садржи назив уписан у регистар, име и презиме предузетника, опис дјелатности, ознаку с. п. (самостални предузетник) и сједиште, а може садржавати и посебне ознаке (цртежи, слике, ознаке којима се ближе одређује радња или дјелатност).

(3) Пословно име не може садржавати називе и ознаке који су у супротности са важећим прописима и међународним конвенцијама.

(4) Пословно име предузетника мора да се разликује од назива пословног имена другог предузетника тако да не изазива забуну о идентитету са другим предузетником на подручју исте јединице локалне самоуправе, односно забуну у погледу дјелатности предузетника.

(5) Ако више предузетника заједнички обавља дјелатност, пословно име садржи имена свих оснивача или једног или више њих и ознаку „и остали”.

(6) Предузетник је дужан да пословно име истакне на улазу у објекат у сједишту и издвојеном простору, односно на улазу у стамбени објекат, ако дјелатност обавља у стамбеном простору.

(7) Ако предузетник обавља дјелатност изван сједишта, односно обавља дјелатност без пословног простора, дужан је да пословно име истакне на мјесту, односно објекту гдје такву дјелатност обавља.

(8) Промјену пословног имена предузетник је дужан да пријави надлежном органу, који доноси рјешење о промјени пословног имена и уписује промјену пословног имена у регистар предузетника.

(9) На питања која се односе на пословно име и која нису уређена овим законом примјењују се одредбе Закона о привредним друштвима.

5. Пословођа, издвојени пословни простор и дужности предузетника

Члан 27.

(1) Предузетник може писаним овлашћењем повјерити вођење пословања пословођи који је у радном односу код предузетника.

(2) Вођење пословања посредством пословође може бити опште или ограничено, на један или више издвојених пословних простора.

(3) Ако су за обављање дјелатности предузетника прописани посебни услови у погледу стручне спреме и здравствене способности, пословођа мора испуњавати те услове.

(4) Пословођа води посао у име и за рачун предузетника.

(5) Предузетник пријављује вођење пословања посредством пословође надлежном органу јединице локалне самоуправе који врши његов упис у регистар предузетника.

Члан 28.

(1) Под издвојеним пословним простором, у смислу овог закона, подразумијева се један или више локацијских, односно међусобно одвојених пословних простора у којима се обавља регистрована предузетничка дјелатност.

(2) Предузетник може обављати регистроване дјелатности у једном или више издвојених пословних простора који морају да испуњавају услове из члана 18. овог закона.

(3) Предузетник има обавезу да у сваком издвојеном пословном простору запосли радника, а у издвојеном пословном простору у којем запошљава више од три радника именује пословођу.

(4) Обављање предузетничке дјелатности у издвојеном пословном простору предузетник пријављује надлежном органу јединице локалне самоуправе.

(5) Орган из става 4. овог члана доноси рјешење о обављању дјелатности у издвојеном пословном простору, које уписује у регистар и о томе обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона, и надлежни орган сједишта предузетника ако је издвојени пословни простор на подручју друге јединице локалне самоуправе.

Члан 29.

Предузетник је дужан да:

- а) у пословном простору или за вријеме обављања дјелатности посједује рјешење о одобрењу обављања дјелатности,
- б) одобрену дјелатност обавља квалитетно у складу са прописима, добрим пословним обичајима и пословним моралом,
- в) на видном мјесту истакне радно вријеме и да га се придржава,
- г) на видном мјесту истакне цјеновник својих производа, односно услуга на начин доступан купцима, односно корисницима услуга,
- д) купцу, односно кориснику услуга изда рачун о продатој роби, односно извршеним услугама,
- ђ) гарантује квалитет производа, односно услуга и отклони недостатке или надокнади причињену штету купцу производа, односно кориснику услуга, у складу са важећим прописима и стандардима,
- е) води прописану евиденцију о обављању дјелатности,
- ж) пријави промјену пословног сједишта,
- з) спроводи прописане мјере заштите на раду и заштите животне средине које се односе на обављање регистрованих дјелатности,
- и) закључи уговор са радником у складу са законом, колективним уговором и другим прописима којима се уређују радни односи,
- ј) пријави вођење пословања посредством пословође и
- к) обавијести надлежни орган јединице локалне самоуправе у случају непостојања услова за обављање предузетничке дјелатности.

6. Привремени престанак и престанак обављања дјелатности

Члан 30.

(1) У току пословања предузетник може привремено престати да обавља предузетничке дјелатности у укупном трајању до шест мјесеци у периоду од двије године.

(2) Захтјев за привремени престанак обављања дјелатности садржи разлоге и трајање привременог престанка, и подноси се надлежном органу јединице локалне самоуправе прије престанка или најкасније у року од осам дана од дана престанка обављања дјелатности.

(3) Евиденцију о укупном трајању привременог престанка обављања дјелатности води надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(4) Изузетно, предузетник може престати да обавља предузетничке дјелатности и дуже од рока из става 1. овог члана у сљедећим случајевима:

- а) болести, стручног усавршавања или наступања више силе, најдуже до двије године непрекидно и
- б) коришћења породилског одсуства, најдуже до навршене треће године живота дјетета.

(5) Уз захтјев за привремени престанак обављања дјелатности из става 2. овог члана прилажу се и одговарајући докази.

(6) За вријеме привременог престанка обављања предузетничке дјелатности предузетнику није допуштено обављање дјелатности.

(7) О окончању привременог престанка и поновном почетку обављања предузетничке дјелатности предузетник је дужан да писаним путем обавијести надлежни орган најкасније у року од осам дана по истеку времена привременог престанка обављања дјелатности.

(8) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о привременом престанку обављања предузетничке дјелатности, односно поновном почетку обављања предузетничке дјелатности доноси рјешење које уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

Члан 31.

(1) Предузетник престаје да обавља дјелатност одјавом или по сили закона.

(2) Захтјев за одјаву обављања дјелатности подноси се писаним путем, прије престанка рада, код надлежног органа јединице локалне самоуправе, који доноси рјешење о престанку обављања дјелатности и брише предузетника из регистра.

(3) Ако у захтјеву за одјаву није наведен датум престанка обављања дјелатности, престанак се утврђује даном подношења захтјева за престанак обављања дјелатности и не може се утврдити ретроактивно.

(4) Против рјешења о престанку обављања дјелатности, донесеним на основу захтјева за одјаву или по сили закона, дозвољена је жалба министарству надлежном за дјелатност на коју се рјешење односи.

Члан 32.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе на основу сазнања и утврђеног чињеничног стања доноси рјешење о престанку обављања дјелатности по сили закона и брише предузетника из регистра у сљедећим случајевима:

а) смрти предузетника, ако не буде поднесен захтјев за наставак обављања дјелатности у року од 90 дана,

б) ако се оставински поступак не оконча у складу са чланом 33. став 5. овог закона,

в) ако се у периоду од три мјесеца достављање два писмена надлежног органа јединице локалне самоуправе или органа управе упућено на сједиште предузетника не може извршити и да је писмено које се требало уручити било истакнуто 15 дана на огласној табли јединице локалне самоуправе,

г) ако је предузетнику правоснажним актом изречена заштитна мјера забране обављања дјелатности,

д) ако предузетник не поднесе захтјев у складу са чланом 23. став 3. овог закона,

ђ) ако предузетник не пријави наставак рада у складу са чланом 30. став 7. овог закона,

е) даном ступања на издржавање казне, ако буде осуђен правоснажном пресудом на казну затвора дужу од шест мјесеци,

ж) губитком пословне способности, ако не буде поднесен захтјев за наставак обављања дјелатности у року од 30 дана,

з) ако страни држављанин не достави радну дозволу у року из члана 20. став 2. овог закона,

и) ако предузетник у прописаном року не усклади пословање са овим законом и

ј) ако надлежни орган утврди да је предузетнику издато рјешење о обављању дјелатности на основу лажних исправа, које се односе на услове за обављање предузетничке дјелатности.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси рјешење о престанку обављања дјелатности, брише предузетника из регистра и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона, ако надлежни Суд части при Комори предложи да се за предузетника донесе рјешење о престанку обављања дјелатности.

7. Наставак обављања дјелатности

Члан 33.

(1) У случају смрти предузетника, члан породичног домаћинства, односно насљедник може да настави обављање дјелатности лично или посредством запосленог радника – привременог пословође који испуњава услове из члана 17. овог закона.

(2) Захтјев за наставак обављања дјелатности подноси се најкасније у року од 90 дана од дана смрти предузетника.

(3) Уз захтјев за наставак обављања дјелатности из става 1. овог члана прилаже се извод из матичне књиге умрлих за предузетника, докази о испуњењу услова из члана 17. овог закона и међусобни споразум о наставку обављања дјелатности који потписују чланови породичног домаћинства, односно насљедници.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о наставку обављања дјелатности из става 1. овог члана доноси рјешење, наставак уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

(5) Наставак обављања дјелатности траје до окончања оставинског поступка, а најдуже двије године.

(6) Насљедник који је наслиједио имовину која је у вези са обављањем предузетничке дјелатности, ако намјерава да настави обављање дјелатности, дужан је да надлежном органу јединице локалне самоуправе поднесе захтјев у складу са чланом 19. овог закона.

Члан 34.

(1) У случају губитка пословне способности предузетника, именовани старалац предузетника може наставити обављање дјелатности лично или посредством запосленог радника који испуњава услове из члана 17. овог закона.

(2) Захтјев за наставак обављања дјелатности подноси се најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности одлуке којом је утврђена пословна неспособност предузетника.

(3) Уз захтјев за наставак обављања дјелатности из става 2. овог члана прилаже се правоснажна судска одлука о одузимању пословне способности и докази из члана 17. овог закона.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе о наставку обављања дјелатности из става 1. овог члана доноси рјешење, наставак уписује у регистар предузетника и обавјештава органе из члана 21. став 5. овог закона.

(5) У случају ступања на издржавање казне затвора дуже од шест мјесеци предузетник може наставити обављање дјелатности посредством пословође који испуњава услове из члана 17. овог закона.

8. Регистар предузетника

Члан 35.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе води регистар предузетника.

(2) У регистар из става 1. овог члана обавезно се уписују подаци о предузетницима прописани овим законом.

(3) Министар доноси правилник о садржају и начину вођења регистра из става 1. овог члана.

Члан 36.

(1) Јединствени регистар предузетника је јавна књига која обједињава податке из регистра предузетника јединица локалне самоуправе и других извора.

(2) Комора води јединствени регистар предузетника.

(3) Корисници података јединственог регистра предузетника су: предузетници, Влада, министарства, јединице локалне самоуправе, развојне агенције и други субјекти који раде на унапређивању привреде.

(4) Начин вођења јединственог регистра предузетника уређује се Правилником о вођењу јединственог регистра предузетника, који доноси Комора уз сагласност министарства

III МАЈСТОРСКО ЗВАЊЕ

Члан 37.

Мајсторско звање обезбјеђује стицање специфичних стручно-теоријских и практичних знања за обављање одређене занатске дјелатности, вјештина и компетенција потребних за самостално вођење пословања, те знања потребних за обучавање других лица у занатској дјелатности.

Члан 38.

(1) Занатлија је физичко лице које је стручно оспособљено за обављање занатске дјелатности.

(2) Звање мајстора, занатлија стиче полагањем мајсторског испита.

(3) Занатлија може приступити полагању мајсторског испита ако испуњава сљедеће услове:

а) посједује одговарајућу средњу стручну спрему и најмање двије године радног искуства у занату за који жели стећи мајсторско звање или

б) има најмање пет година радног искуства у занимању за који жели да полаже мајсторски испит, а не посједује одговарајућу средњу стручну спрему.

(4) Посебним прописом за одређену занатску дјелатност може се прописати обавезност посједовања мајсторског звања за њено обављање.

Члан 39.

(1) Мајсторски испит полаже се пред комисијом коју именује министар уз претходно прибављено мишљење Завода за образовање одраслих.

(2) Члановима комисије припада накнада за рад.

(3) На мајсторском испиту занатлија доказује практична и теоријска, струковна знања и вјештине неопходне за самостално обављање заната и знања потребна за обучавање других лица.

(4) Чланови комисије за полагање теоријског дијела испита именују се из евиденције наставника коју води Завод за образовање одраслих, а чланови комисије за полагање практичног дијела испита именују се из евиденције коју води Комора.

(5) Програм мајсторског испита доноси министарство надлежно за одређену занатску дјелатност, на приједлог Завода за образовање одраслих који претходно прибавља мишљења министарства надлежног за предузетништво за дио који обухвата потребна знања за самостално вођење посла и министарства надлежног за образовање за дио који обухвата знања потребна за обучавање других лица.

(6) Правилник о начину полагања мајсторског испита, услови и документација која се прилаже приликом полагања мајсторског испита, начин формирања, дужности и накнада за рад чланова комисије, оцјењивање и трајање испита, поступак у случају приговора кандидата и садржај увјерења о мајсторском звању доноси министар, уз претходно прибављено мишљење Завода за образовање одраслих.

(7) Регистар занатлија са положеним мајсторским испитом води Комора.

(8) Трошкове полагања мајсторског испита сноси кандидат.

Члан 40.

(1) Комора може организовати центре за обуку.

(2) Припрему за полагање мајсторског испита из теоријског дијела, у складу са условима и процедурама предвиђеним прописима који уређују област образовања одраслих, могу организовати и организатори образовања одраслих.

(3) У центрима за обуку може се вршити практични дио обуке ученика у

средњим школама и практични дио обуке полазника образовања одраслих у складу са овим законом и другим прописима.

(4) Одобрење за рад центара који врше практични дио обуке за програме образовања одраслих издаје Завод за образовање одраслих према процедури која се односи на издавање одобрења организаторима образовања одраслих.

(5) Обављање практичног дијела обуке из програма образовања одраслих може се вршити и у занатским радњама које испуњавају услове за обуку и имају закључен уговор са центром за обуку или другим организатором образовања одраслих.

(6) Радња у којој се изводи практична обука мора бити опремљена за обучавање у складу са прописаним условима.

(7) Испуњеност услова из става 5. овог члана утврђује Комора која води регистар занатских радњи које могу вршити практичну обуку полазника образовања одраслих и обавјештава Завод за образовање одраслих о упису радњи у регистар.

(8) На питања која нису уређена овим законом а односе се на полагање мајсторског испита, примјењују се одредбе прописа којима је уређена област образовања одраслих.

(9) Надзор над законитошћу спровођења полагања мајсторског испита, рада центара за обуку и занатлија које врше практичну обуку из програма образовања одраслих спроводи Завод за образовање одраслих.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

Члан 41.

(1) Комора је самостална, стручно-пословна, невладина и непрофитна асоцијација која заступа и усклађује заједничке интересе предузетника на подручју Републике Српске и којој је овим законом повјерено вршење јавних овлашћења.

(2) Комора је правно лице са сједиштем у Бањој Луци.

(3) Рад Коморе је јаван.

Члан 42.

(1) Предузетници постају чланови Коморе уписом у регистар предузетника.

(2) Чланови Коморе могу бити и друге организације, асоцијације и струковна удружења предузетника који за то изразе интерес, а у складу са статутом Коморе.

Члан 43.

(1) Комора организује свој рад у једној или више јединица локалне самоуправе које су територијално повезане посредством удружења предузетника (у даљем тексту: удружење) као основне организационе јединице јединственог коморског система.

(2) Комора може свој рад организовати и посредством канцеларија и подручних комора у складу са статутом.

(3) Организација и дјелокруг рада, међусобна права и обавезе између Коморе и организационих јединица утврђују се овим законом, статутом и одлукама скупштине Коморе.

Члан 44.

(1) Статутом удружења и подручне коморе, уређују се органи, начин њиховог избора, задаци, међусобна права и обавезе чланова удружења и подручне коморе, унутрашња организација, територија дјеловања, изборне процедуре и друга питања од значаја за рад удружења и подручне коморе.

(2) На статут удружења и подручне коморе сагласност даје Комора.

Члан 45.

(1) Задаци удружења у складу са овим законом су да:

а) заступа интересе чланова удружења пред надлежним органима јединице локалне самоуправе,

б) покреће иницијативе, даје приједлоге и мишљења надлежним органима јединице локалне самоуправе приликом доношења политика локалног развоја, програма подршке и других докумената и мјера од интереса за чланове удружења,

в) информисе и пружа савјетодавне и друге услуге својим члановима приликом оснивања и обављања дјелатности,

г) организује и учествује у манифестацијама и другим скуповима којима се промовишу производи и услуге чланова удружења у земљи и иностранству,

д) сарађује са надлежним органом јединице локалне самоуправе при одређивању радног времена предузетничких објеката,

ђ) промовише упис у средње стручне школе, стицање мајсторског звања, стручних и других знања од интереса за обављање дјелатности предузетника при чему може организовати презентације, семинаре и обуке,

е) подстиче и развија дјелатност старих заната, умјетничких заната и домаће радиности,

ж) сарађује са удружењима, невладиним и другим организацијама предузетника и

з) спроводи задатке повјерене од Коморе и друге послове од интереса за своје чланове у складу са овим законом и Статутом.

(2) Удружење усклађује програмске активности са програмима рада Коморе.

(3) Удружење је дужно да сачини и достави годишњи програм рада и финансијског плана пословања, годишњи извјештај о раду и финансијски извјештај, као и друге анализе и информације за потребе Коморе.

Члан 46.

(1) Задаци Коморе у складу са овим законом су:

а) да заступа интересе чланова Коморе пред надлежним органима и организацијама Републике Српске,

б) да покреће иницијативе, даје приједлоге и мишљења надлежним органима и организацијама у вези са доношењем прописа и мјера које се тичу предузетништва и предузетника,

в) да пружа услуге пословног савјетовања, стручне и савјетодавне помоћи приликом оснивања и пословања радње, као и да пружа консултантске услуге у складу са исказаним интересима чланова Коморе,

г) да промовише производе и услуге чланова Коморе у земљи и иностранству и посредством интернета, организовање наступа на сајмовима, издавање публикација, каталога и гласила и вршење других промотивних активности,

д) промоција, информисање, савјетовање и учествовање у активностима и пословима који су у вези са средњим стручним образовањем, стицањем мајсторског звања, доквалификацијом, преквалификацијом и оспособљавањем за потребе предузетничких дјелатности, старим и умјетничким занатима и домаћом радиношћу,

ђ) анализа тржишних услова и могућности развоја предузетништва,

е) пословно повезивање, усклађивање интереса, подстицање лојалне конкуренције и сузбијање нелојалне конкуренције, заштита добрих пословних обичаја, пословног морала и развијање пословних односа на домаћем и иностраном тржишту чланова Коморе, сарадња са другим организацијама и коморама,

ж) да подстиче унапређивање квалитета производа и услуга, увођења иновација, заштите животне средине, заштите на раду, заштите потрошача и промовисање енергетске ефикасности,

з) да развија информациони систем и пословно информисање, те информише чланство о стручним, пословним и технолошким питањима и новостима из дјелокруга рада,

и) да доставља информације по захтјеву надлежног министарства,

ј) заштита и унапређивање занатских дјелатности, старих и умјетничких заната и домаће радиности,

к) да подстиче, помаже, координира и врши надзор над радом и испуњавањем законом и Статутом прописаних задатака организационих јединица Коморе,

л) да води јединствени регистар предузетника и евиденције о организационим јединицама Коморе,

љ) да врши јавна овлашћења која су повјерена Комори овим законом и другим законима,

м) да издаје потврде о производима својих чланова, а које нису прописане другим прописом и

н) да обавља и друге послове у складу са законом и Статутом.

(2) О вршењу јавних овлашћења Комора подноси извјештај одговарајућем органу у складу са повјереним овлашћењима.

Члан 47.

(1) Органи Коморе су скупштина, управни одбор и директор.

(2) При избору чланова за скупштину и управни одбор Коморе уважаваће се струковна, територијална и полна структура чланова Коморе.

(3) Мандат члановима органа Коморе из става 1. овог члана траје четири године са могућношћу поновног именованја на још један мандатни период.

(4) Изабрани члан органа Коморе може обављати само једну дужност у органима Коморе.

(5) Право избора и обављања дужности члана скупштине и управног одбора има искључиво предузетник са важећим уписом у регистар предузетника.

(6) Директор Коморе бира се посредством јавног конкурса.

Члан 48.

(1) Скупштина Коморе је највиши представнички орган, а чине је, у складу са статутом, изабрани представници удружења.

(2) Надлежности скупштине из става 1. овог члана су:

а) доноси статут и пословник о раду,

б) доноси општа акта, осим акта о систематизацији радних мјеста који доноси директор,

в) утврђује ставове и даје смјернице за рад органа и тијела Коморе,

г) усваја програм рада, финансијски план пословања, годишњи извјештај о пословању и извјештај независног ревизора,

д) доноси етички кодекс,

ђ) бира и разрјешава чланове управног одбора и директора,

е) одлучује о расписивању и провођењу избора за органе Коморе,

ж) бира и разрјешава чланове Суда части,

з) одлучује о стицању и продаји непокретне имовине, задуживању и оптерећењу непокретне имовине,

и) бира независног ревизора за контролу материјално-финансијског пословања и финансијских извјештаја,

ј) одлучује о сарадњи са коморама у земљи и иностранству, као и са међународним организацијама и

к) обавља и друге послове предвиђене овим законом и статутом Коморе.

(3) Скупштина редовно засједа најмање једном годишње на основу одлуке управног одбора.

(4) Управни одбор сазива ванредну скупштину на основу писаног захтјева већине чланова скупштине, односно на основу писаног захтјева најмање двије хиљаде предузетника са важећим уписом у регистар.

Члан 49.

(1) Управни одбор Коморе непосредно управља Комором, прати извршавање обавеза чланова Коморе, одлучује о коришћењу средстава Коморе, утврђује приједлоге појединачних и општих аката за Скупштину, утврђује приједлог програма рада, финансијски план пословања и годишњи извјештај о пословању, доноси пословник о свом раду и друга општа акта утврђена Статутом и обавља друге послове у складу са законом и статутом.

(2) Управни одбор Коморе има пет чланова, одлучује у сједницама и за свој рад одговара Скупштини Коморе.

(3) Сједнице управног одбора сазива предсједник или већина чланова управног одбора.

(4) Директор Коморе представља и заступа Комору, одговоран је за законитост рада Коморе, спровођење пословне политике, одлука Скупштине и Управног одбора, прати реализацију програма рада и финансијског плана, извјештава о пословању Коморе Управни одбор и Скупштину, припрема програм рада и финансијски план пословања и годишњи извјештај о пословању, доноси акт о систематизацији радних мјеста, има и друга права и обавезе утврђене законом и Статутом.

(5) Стручне, административно–техничке, савјетодавне и друге послове Коморе обавља стручна служба Коморе, а њеним радом руководи директор.

Члан 50.

(1) При Комори постоји Суд части као независни орган.

(2) Суд части води поступке и одлучује о повредама пословних обичаја, уговора, тржишних правила и других прописа, неизвршавању обавеза чланова и непоштовању одлука органа Коморе.

Члан 51.

(1) Статутом Коморе, између осталог, уређују се:

- а) задаци и начин њиховог извршавања,
- б) састав, дјелокруг рада, начин одлучивања, поступак избора и разрјешења органа и тијела Коморе,
- в) права, обавезе и одговорност чланова,
- г) организација рада и јавност рада,
- д) територијална организација рада,
- ђ) задаци удружења, начин надзора над њиховим радом и извјештавање,
- е) сарадња са другим органима и организацијама у Републици Српској,
- ж) сарадња са коморама у земљи и иностранству, као и са међународним организацијама,
- з) поступак усвајања општих аката,
- и) начин финансирања,
- ј) организација, састав, начин избора и надлежности Суда части и
- к) друга питања од значаја за рад Коморе.

(2) Статут Коморе не може садржавати одредбе које нису у складу са задацима Коморе прописаним овим законом или су у противрјечности са другим прописима.

(3) Статут Коморе објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(4) Осим Статута, Комора има и друге опште акте којима се уређује начин рада стручне службе, организација и систематизација радних мјеста, врсте и висине накнада запослених и чланова органа Коморе, услуге намијењене члановима које се финансирају из чланарине и друга питања.

(5) Поступак набавке робе, услуга и радова врши се у складу са Законом о јавним набавкама.

(6) С циљем поштовања начела јавности рада Коморе општи акти из става 4. овог члана биће јавно доступни.

Члан 52.

(1) Средства за финансирање Коморе и организационих јединица Коморе обезбјеђују се из чланарине, прихода од накнада за услуге које пружа Комора и других извора.

(2) Скупштина Коморе одлуком утврђује висину годишње чланарине, начин обрачуна, међусобну расподјелу између Коморе и организационих јединица, рокове и начин уплате чланарине, а која на годишњем нивоу не може бити већа од 24 КМ.

(3) Одлука Скупштине из става 2. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(4) Средства прикупљена од наплаћене чланарине користе се за финансирање рада и програмских задатака, а дијеле се у износу од 30% за Комору и 70% за организационе јединице Коморе.

V НАДЗОР

Члан 53.

(1) Надзор над спровођењем одредаба овог закона и на основу њега донесених прописа врши Министарство индустрије, енергетике и рударства и одговарајућа министарства надлежна за поједину предузетничку дјелатност, као и други органи када су за то овлашћени посебним прописима.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и на основу њега донесених прописа врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних републичких инспектора, односно инспектори у јединицама локалне самоуправе.

(3) Надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши и надлежна комунална полиција у складу са својим надлежностима.

Члан 54.

У вршењу инспекцијског надзора над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега, надлежни инспектор осим општих овлашћења прописаних Законом о инспекцијама у Републици Српској предузима мјере и радње прописане одговарајућим прописима којима се уређује поједина предузетничка дјелатност.

VI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:

а) обавља допунско занимање супротно одредби члана 15. став 2. овог закона,

б) обавља додатно занимање супротно одредби члана 15. став 4. овог закона,

в) обавља предузетничку дјелатност супротно одредби члана 15. став 5. овог закона,

г) обавља дјелатности које нису наведене у рјешењу о одобрењу обављања дјелатности (члан 21. став 6),

д) почне да обавља дјелатности без рјешења о одобрењу обављања дјелатности (члан 21. став 7),

ђ) почне да обавља дјелатности супротно одредби члана 21. став 9. овог закона,

е) не обавља предузетничку дјелатност под пословним именом уписаним у регистар (члан 26. став 1),

ж) не пријави промјену пословног имена (члан 26. став 8),

з) не пријави обављање дјелатности у издвојеном простору (члан 28. став 4),

и) не пријави промјену пословног сједишта (члан 29. тачка ж),

ј) не обавијести надлежни орган јединице локалне самоуправе у случају престанка постојања услова за обављање дјелатности (члан 29. тачка к) и

к) за вријеме привременог престанка обављања предузетничке дјелатности, обавља дјелатност (члан 30. став 6).

(2) За поновљене прекршаје из става 1. овог члана може се предузетнику изрећи и мјера забране обављања дјелатности у трајању од три мјесеца до годину дана.

(3) За прекршај из става 1. т. в), г), д), ђ) и ј) овог члана казниће се и пословођа новчаном казном од 500 до 1.000 КМ.

Члан 56.

(1) Новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:

а) поступа супротно одредби члана 10. став 3. овог закона,

б) не истакне пословно име (члан 26. ст. 6. и 7),

в) поступи супротно одредби члана 27. став 3. овог закона,

г) не пријави вођење пословања посредством пословође (члан 27. став 5),

д) поступи супротно одредби члана 28. став 3. овог закона,

ђ) у пословном простору или за вријеме обављања дјелатности не посједује рјешење о одобрењу обављања дјелатности (члан 29. тачка а),

е) на видном мјесту не истакне радно вријеме и не придржава се прописаног почетка и завршетка радног времена (члан 29. тачка в),

ж) на видном мјесту не истакне цјеновник својих производа, односно услуга на начин доступан купцима, односно корисницима услуга и не придржава се цјеновника (члан 29. тачка г),

з) купцу, односно кориснику услуга не изда рачун о продатој роби, односно извршеним услугама (члан 29. тачка д) и

и) не поднесе захтјев за привремени престанак обављања дјелатности (члан 30. став 2).

(2) За прекршај из става 1. т. б), в), ђ), е), ж), з) и и) овог члана казниће се и пословођа новчаном казном од 100 до 500 КМ.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

(1) Предузетници којима је обављање дјелатности одобрено према раније важећем закону дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Предузетницима који не ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року из става 1. овог члана, надлежни орган јединице локлане самоуправе рјешењем ће утврдити престанак обављања дјелатности и брисати предузетника из регистра најкасније у року од шест мјесеци од истека рока из става 1. овог члана.

Члан 58.

Комора, подручне коморе и удружења који су раније основани у складу са другим прописима, дужни су да ускладе своју организацију и рад у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 59.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

а) Правилник о дјелатностима које се сматрају старим и умјетничким занатима и домаћом радиности (члан 5. став 4),

б) Правилник о дјелатностима за чије обављање није потребан пословни простор (члан 7. став 4),

в) Правилник о дјелатностима које се могу обављати у стамбеном простору (члан 7. став 5),

г) Правилник о дјелатностима које се могу обављати сезонски (члан 15. став 6),

д) Правилник о садржају и облику захтјева за обављање, промјене података и престанак обављања предузетничке дјелатности (члан 19. став 2) и

ђ) Правилник о садржају и начину вођења регистра предузетника (члан 35. став 3).

(2) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

а) Правилник о занатским дјелатностима (члан 4. став 5) и

б) Правилник о начину полагања мајсторског испита (члан 39. став 6).

(3) Управни одбор Коморе ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о вођењу јединственог регистра предузетника из члана 36. став 4. овог закона.

Члан 60.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о занатско-предузетничкој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/02, 39/03, 97/04, 34/06 и 60/07 и 72/07 – Пречишћени текст).

Члан 61.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2012. године.

Број: 01-1704/11

Датум: 03. новембар 2011. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић